

Ю. В. Форкун

МЕТОДИКА ОЦІНКИ ДІЯЛЬНОСТІ РОЗРОБНИКІВ ІНФОРМАЦІЙНО-ДОВІДКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СУСПІЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМ

У статті запропоновано методика оцінки діяльності розробників інформаційно-довідкового забезпечення суспільних комунікаційних систем на основі їх особистих якостей та результатів роботи

Ключові слова: соціальна комунікаційна система, інформаційно-довідкове забезпечення

1. Вступ

Стрімкий ріст суспільних комунікаційних систем, що орієнтовані на досягнення спільних цілей для осіб задіяних у системі передбачає вирішення низки завдань щодо їх інформаційного наповнення та його використання. Ефективність функціонування та існування суспільно-комунікаційних систем загалом, на пряму залежить від якості інформаційно-довідкового забезпечення (ІДЗ). В свою чергу, якість інформаційно-довідкового забезпечення на пряму залежить від учасників, які задіяні в процесі його створення. Тому, одним з основних науково-практичних завдань у цій сфері стає задача вирішення проблеми підвищення якості роботи розробників, що відповідно, знайде своє відображення в якості інформаційно-довідкового забезпечення суспільних комунікаційних систем.

2. Постановка проблеми

Для вирішення цього завдання, доцільно розробити методика оцінки розробника ІДЗ на основі якої стане можливо здійснювати координацію дій учасників процесу. Головним завданням розробки методу оцінки діяльності розробників є пошук нових напрямів підвищення ефективності їх роботи, зокрема, шляхом підвищення мотивації до виконання певного виду робіт.

3. Основна частина

3.1. Аналіз літературних джерел по темі дослідження. У роботі [1] досліджено та розв'язано науково-технічну проблему позиціонування сайтів в глобальній системі WWW. Зокрема, для розв'язання цієї проблеми розглянуто питання, серед яких, методи ефективного позиціонування сайтів різних типів у системі WWW та систему керування веб-холдингом.

У роботі [2] запропоновано методи поліпшення функціонування сайтів за допомогою керованих

спільнот користувачів. Запропоновані методи дозволяють виділити окремі спільноти та їх учасників. На основі цього можна виявити мотиваційні чинники розробників при розробці ними інформаційно-довідкового забезпечення.

У роботі [3] якій розглянуто ряд підходів щодо створення інформаційно-довідкового забезпечення суспільних комунікаційних систем, що дозволяють вирішувати задачі формування інформаційних продуктів з метою їх подальшого використання спільнотою соціально-комунікаційної системи. Використовуючи результати приведені в цій роботі дозволяють виділити основні види робіт, на основі яких здійснюється оцінка діяльності розробників.

У роботі [4] досліджено важливу науково-технічну та соціальну проблему розвитку інформаційного суспільства за допомогою побудови віртуальних спільнот, розглянуто питання видобування користувачького досвіду із соціальних середовищ комунікації та персоніфікації інформаційного наповнення віртуальних спільнот. Результати, отримані в цій роботі, дозволяють виділити ряд особистих якостей розробника інформаційно-довідкового забезпечення, на основі яких доцільно проводити оцінку.

3.2. Результати досліджень. Оскільки, головне місце в цій системі займає розробник ІДЗ, то основну увагу слід приділити тим зовнішнім та внутрішнім факторам, які впливають на роботу розробника. В цьому комплексі задач одне з ключових місць посідає задача оцінки якості роботи самого розробника, відштовхуючись від якої можна переходити до задач координації розробки інформаційно-довідкового забезпечення. Нами пропонується методика оцінки діяльності розробників інформаційно-довідкового забезпечення суспільних комунікаційних систем на основі їх особистих якостей та результатів роботи; визначати ступінь відповідності розробника тій частині роботи;здійснювати ротацію розробниківтощо.

Метод оцінки діяльності розробників передбачає розв'язання таких задач:

1) визначення показників оцінки та відповідних їм критеріїв. Загалом, для оцінки основних якостей

розробників пропонується здійснювати комплексну оцінку за такими показниками: важливість робіт, масштаб робіт, складність робіт, результати робіт, особисті якості розробника, оцінка іншими учасниками суспільної комунікаційної системи тощо.

2) розробка шкали оцінки показників. В даній роботі пропонується використання системи оцінки із наступним якісним змістовим навантаженням:

- «перевищує» — за даним критерієм розробник значно перевищує поставлені вимоги;
- «відповідає» — за даним критерієм розробник повністю відповідає поставленим вимогам;
- «задовольняє» — за даним критерієм розробник відповідає мінімальним висунутим вимогам;
- «не задовольняє» — за даним критерієм розробнику необхідно вказати на удосконалення в його роботі;
- «не відповідає» — розробник не відповідає рівню висунутих вимог;
- «шкодить» — розробник завдає «явну» шкоду системі.

Рекомендовано наступні коефіцієнти ефективності в залежності від оцінки критерію (табл. 1).

Таблиця 1

Відповідність коефіцієнта ефективності оцінці критерію

№	Оцінка	Коефіцієнта ефективності
1	Перевищує	1
2	Відповідає	0,5
3	Задовольняє	0
4	Не задовольняє	-0,5
5	Не відповідає	-1
6	Шкодить	-2

В запропонованій методиці точкою «беззбитковості проекту» приймається нульове значення коефіцієнта, яке відповідає оцінці «задовільно», при якому робота розробника дозволяє суспільно-комунікаційній системі функціонувати.

3) застосування питомої ваги критеріїв, який враховує значимість певного критерію в показнику.

Розрахунок оцінки показника доцільно проводити за формулою 1, в якій використано питому вагу для кожного критерію, в залежності від його важливості в показнику:

$$R_k = \sum_{i=1}^n \rho_i K_{i,j}, \quad (1)$$

де R_k — оцінка розробника за показником k ; n — кількість критеріїв у показника; ρ_i — питома вага значущості i -го критерію; $K_{i,j}$ — коефіцієнт ефективності визначений відповідно до отриманої оцінки за i -м критерієм показника.

Задля визначення загальної оцінки R діяльності розробника доцільно також ввести питому вагу кожного показника (2).

$$R = \sum_{k=1}^m \rho_k^p R_k, \quad (2)$$

де R_k — оцінка розробника за показником k ; m — кількість показників у оцінці; ρ_k^p — питома вага значущості k -го показника.

Запропонована система оцінки дає можливість: впливати безпосередньо на кожний критерій роботи розробника для поліпшення його роботи; виявляти найбільш ефективних виконавців та заохочувати їх; виявляти розробників, які не приносять користі системі; виявляти недорозуміливців.

Література

1. Пелецишин А. М. Позиціонування сайтів у глобальному інформаційному середовищі [Текст] : монографія / А. М. Пелецишин. — Львів : Видавництво національного університету «Львівська політехніка», 2007. — 260 с.
2. Пасічник В. В. Інтернет-технології опрацювання консолідованих інформаційних ресурсів [Текст] : навчальний посібник / В. В. Пасічник, А. М. Пелецишин; за заг. ред. Пасічника В. В. — Львів : Видавництво національного університету «Львівська політехніка», 2010. — 248 с.
3. Форкун Ю. В. Сучасні підходи технології розроблення та формування інформаційно-довідкового забезпечення суспільних комунікаційних систем [Текст] / Ю. В. Форкун, А. М. Пелецишин // Східно-Європейський журнал передових технологій. — 2012. — Т. 2, № 2(56). — С. 4–10.
4. Пелецишин А. М. Процеси управління інтерактивними соціальними комунікаціями в умовах розвитку інформаційного суспільства [Текст] : монографія / А. М. Пелецишин, Ю. О. Серов, О. Л. Березко, О. П. Пелецишин, О. Ю. Тимовчак-Максимець, О. В. Марковець. — Львів : Видавництво національного університету «Львівська політехніка», 2012. — 368 с.

МЕТОДИКА ОЦЕНКИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ РАЗРАБОТЧИКОВ ИНФОРМАЦИОННО-СПРАВОЧНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ОБЩЕСТВЕННЫХ КОММУНИКАЦИОННЫХ СИСТЕМ

Ю. В. Форкун

В статье предложена методика оценки деятельности разработчиков информационно-справочного обеспечения общественных коммуникационных систем на основе их личных качеств и результатов работы.

Ключевые слова: социальная коммуникационная система, информационно-справочное обеспечение.

Юрий Викторович Форкун, кандидат технических наук, доцент, докторант кафедры социальных коммуникаций и информационной деятельности, Национальный университет «Львовская политехника», тел.: (050) 376-40-19, e-mail: forkun@ridne.net.

METHOD OF EVALUATION SOFTWARE DEVELOPERS

Y. Forkun

The paper proposes a method of evaluation Software developers based on their merit and performance.

Keywords: information products, social communication system.

Yury Forkun, Ph.D., associate professor, Doctoral student of Social Communication and Information Activities, tel.: (050) 376-40-19, e-mail: forkun@ridne.net.